

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 992: Không Trụ, Nghĩa Là Ngay Trên Tướng Liên Thấy Đó Là Phi Tướng, Thì Chính Là Không Trụ, Liên Có Thể Kiến Tánh

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 085)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Không trụ, nghĩa là ngay trên tướng liên thấy đó là phi tướng, thì chính là không trụ, liên có thể kiến tánh. Chứ không phải nói phá hoại tướng rồi sau đó mới thấy. Thân tướng đã như thế, các tướng khác cũng đều như vậy.】

Phật đưa Báo thân của Ngài ra làm ví dụ, ý nghĩa này vô cùng sâu xa. Báo thân của Phật còn như vậy, huống hồ là các tướng khác. Đó chính là nguyên do vì sao Phật không nêu ra, như đoạn trước, không đưa ra Sắc thân, không đưa ra Ứng thân, mà lại đưa ra Báo thân, đạo lý chính là ở chỗ này. Ở đây Phật dạy chúng ta, ngay nơi tướng phải thấy được phi tướng, đây chính là ngay trên sự mà thấy được lý, ngay trên tướng mà thấy được tánh. Tại sao chúng ta lại không thấy được? Chúng ta là chấp trước vào tướng, chấp trước vào tướng thì không thấy được tánh, chấp trước vào sự thì không thấy được lý, người đời có câu “người trong cuộc thì mê, người ngoài cuộc thì tỉnh”. Hai người kiện tụng nhau, vì sao phải kiện tụng? Vì mê! Cả hai đều mê, nên phải thỉnh Thẩm phán đến phán quyết. Thẩm phán là gì? Thẩm phán là người ngoài cuộc, người ngoài cuộc thì tỉnh, ông ấy không mê, chính là đạo lý này. Người trong cuộc thì chấp trước vào sự tướng này, nên không nhìn thấy lý; người ngoài cuộc thì thấy sự việc này chẳng liên can gì đến mình, không có quan hệ lợi hại gì với mình, nên họ nhìn sẽ rõ ràng hơn. Tại sao quý vị lại thấy có lợi hại? Chấp trước thì sẽ có lợi hại. Người không chấp trước thì có trí huệ, người chấp trước thì không có trí huệ, cái lý này rất dễ hiểu rõ. Cho nên, điều quan trọng là không trụ, hai bên đều không trụ, “không” và “có” hai bên đều không trụ, “tánh” và “tướng” hai bên cũng không trụ, sau đó thì thấy tướng chính là thấy tánh, thấy tánh chính là thấy tướng, bắt buộc phải hai bên đều không trụ, thì cảnh giới này mới hiện tiền. Do

đó không cần thiết phải phá hoại tướng, phá bỏ tướng đi rồi sau đó mới kiến tánh, không có đạo lý này. Chư vị nhất định phải hiểu rõ, tướng là không thể phá hoại được; nói cách khác, tướng vĩnh viễn sẽ không bao giờ tiêu diệt. Vì sao không tiêu diệt? Bởi vì tướng chính là tánh. Nếu tướng bị diệt mất rồi, thì tánh cũng không còn nữa, làm gì có đạo lý này!

Ý nghĩa này chư vị nhất thời chưa thể hội được ngay, chúng ta hãy đưa ra một ví dụ khác, người xưa thường nói “đĩ kim tác khí, khí khí giai kim” (lấy vàng làm đồ vật, đồ vật nào cũng là vàng), chúng ta dùng vàng ròng để đúc một tôn tượng Phật, điều này thì mọi người rất dễ hiểu. Vàng chính là tướng, tướng chính là vàng, không cần phải phá hoại cái tướng đó rồi tôi mới có được vàng, làm gì có đạo lý này! Quý vị đem phá hoại tướng, thực ra mà nói thì tướng không hề bị phá hoại, mà là tướng đã thay đổi mà thôi. Tượng Phật tôi không cần nữa, tôi đem vàng nấu chảy ra thành một cục, thì nó có cái tướng của một cục, nó vẫn là có tướng; đem nó biến thành hình khối vuông, thì nó có cái tướng hình khối vuông, nó vẫn là có tướng, bất kể quý vị biến đổi nó như thế nào, nó đều có một cái tướng hiện hữu ở đó. Cho nên tướng sẽ biến đổi, chứ không bị tiêu diệt. Chúng ta ở trong lục đạo là cái tướng này, ở trong mười pháp giới vẫn có tướng, tương lai thành Phật cũng có tướng, tướng của chúng ta cũng sẽ biến đổi, chứ không bị tiêu diệt. Cái tướng kia của quý vị sẽ tiêu diệt ư, không có đạo lý này, tướng mà diệt rồi thì tánh cũng không còn. Cũng giống như vàng vừa nói lúc nãy vậy, tướng không còn nữa, thì vàng cũng không còn, có vàng thì quyết định phải có tướng. Tánh và tướng vĩnh viễn không thể phân chia, chính vì mối quan hệ này, Phật ở trong bộ kinh này đã dạy chúng ta: “Ứng vô sở trụ, nhi sanh kỳ tâm” (Nên không trụ vào đâu, mà sanh tâm ấy). Có sao cần phải “nhi sanh kỳ tâm”? Chính là vì tướng sẽ không hoại diệt, cho nên mới dạy quý vị phải sanh tâm. Quý vị sanh thiện tâm thì liền hiện thiện tướng, quý vị sanh tâm Phật thì liền hiện ra tướng Phật.

Nếu chư vị thực sự tham thấu được đạo lý này, cũng chính là thực sự hiểu rõ ràng rồi, thì quý vị đối với pháp môn niệm Phật tuyệt đối sẽ không còn hoài nghi. Vì sao vậy? Tướng là do tâm biến hiện ra. Những người bói toán xem tướng ở thế gian chúng ta thường nói, tướng tùy tâm chuyển, quý vị có tin không? Nếu quý vị không tin, lập tức có thể thử nghiệm ngay. Khi quý vị vui vẻ, thì cái tướng đó trông rất dễ nhìn; khi quý vị không vui, thì cái tướng đó rất khó coi, tướng chẳng phải là tùy theo tâm mà chuyển đó sao? Ngay lập tức có thể thử nghiệm được. Tướng quả thực là tùy tâm chuyển. Đã hiểu được tướng là

do tâm biến hiện ra, thì tâm tôi niệm Phật đương nhiên sẽ biến ra tướng Phật, đạo lý này không khó hiểu. Niệm Phật thành Phật, niệm Bồ Tát thành Bồ Tát, niệm cái gì thì sẽ biến hiện ra cái đó, “nhất thiết pháp tùng tâm tướng sanh” (tất cả các pháp đều từ tâm tướng mà sanh ra), đây là điều Phật đã nói trong kinh. Cho nên đem đạo lý này làm cho rõ ràng, làm cho sáng tỏ rồi, thì chúng ta đối với việc niệm Phật vãng sanh bất thoái thành Phật hoàn toàn khẳng định, một mảy may hoài nghi cũng không còn nữa. Tôi muốn tướng của tôi tốt đẹp, tướng mạo của tôi ngày một đẹp hơn, năm sau tốt hơn năm trước, hãy niệm Phật! Vì sao vậy? Tướng mạo của Phật là viên mãn nhất, Bồ Tát so với Phật vẫn còn kém một bậc, không bằng Phật, tướng mạo của Phật là đẹp nhất. Quý vị muốn tướng mạo tốt đẹp, muốn thân thể khỏe mạnh, phương pháp chính xác nhất chính là niệm Phật. Đừng tin vào lời của những người không có trí huệ ở thế gian nói, người không có trí huệ đang lừa gạt quý vị, làm thế nào để khỏe mạnh? Ngày ngày bảo quý vị uống thuốc bổ, dạy quý vị dùng phương pháp gì đó, những cái đó đều là giả. Quý vị không dùng thì còn đỡ, càng dùng lại càng tồi tệ hơn, bên trong đó nó sinh ra tác dụng phụ. Cho nên người thực sự có trí huệ, họ biết cách chuyển biến từ ngay trong tâm. Tâm thanh tịnh rồi, thì bệnh tật gì cũng không sinh ra. Bệnh tật từ đâu mà sinh ra? Từ vọng tưởng mà sinh ra, từ phiền não mà sinh ra, từ trong lo âu vương bận mà sinh ra. Nếu quý vị có thể rời xa mọi lo âu vương bận, rời xa mọi vọng tưởng chấp trước, thì làm sao có thể sinh bệnh được? Không có lý do gì để sinh bệnh. Trong Phật pháp giảng về nhân duyên, không có cái nhân duyên để sinh bệnh, không có cái nhân duyên để già yếu, không có cái nhân duyên này. Không có nhân duyên, thì lấy đâu ra quả báo?

Thế pháp và xuất thế gian pháp đều không tách rời khỏi nhân quả, điều này trong kinh đã giảng rất rõ ràng. Thiện nhân nhất định cảm được thiện quả, thế nào là thiện nhân? Thân tâm thanh tịnh là thiện nhân, không có cái nào thiện hơn cái này. Tâm quý vị không thanh tịnh, cho nên quý vị mới có bệnh tật. Làm việc, có không ít đồng tu làm việc rất mệt mỏi, thường xuyên đến nói với tôi: “Công việc này của con rất bận, rất mệt!”. Tôi cũng biết là họ mệt, nhưng bản thân họ lại không biết được nguyên nhân gì khiến họ mệt, cứ tưởng rằng hễ làm việc thì sẽ mệt, đây là một quan niệm sai lầm. Cái gì làm cho họ mệt? Vọng tưởng chấp trước làm cho họ mệt. Giả sử họ không còn vọng tưởng chấp trước nữa, thì khối lượng công việc dù có nhiều đến mấy cũng không mệt. Trong phẩm Hạnh Nguyên, mỗi mỗi nguyện đến cuối cùng đều là “vô hữu bì yếm”,

“bì” là bì lao (mệt mỏi), “yếm” là yếm quyền (nhàm chán), không có! Không có mệt mỏi, không có nhàm chán. Vì sao vậy? Vì tâm thanh tịnh. Tâm thanh tịnh thì dù làm nhiều công việc đến mấy, tác nhi vô tác (làm mà không làm), vô tác nhi tác (không làm mà làm), họ làm và không làm là một chứ không phải hai. Phàm phu chúng ta tại sao mới làm một chút xíu đã thấy mệt? Họ làm, họ chấp trước vào cái làm, họ đã làm, cái làm của họ không phải là vô tác, cái làm và cái không làm của họ là hai việc khác nhau, cho nên họ mệt mỏi. Làm cũng mệt, mà không làm cũng mệt. Quý vị nói không làm thì sao lại mệt? Bởi vì họ chấp trước vào việc không làm, họ cũng thấy mệt, họ cũng thấy chán chường. Đây chính là điều được nói đến ở chỗ này, có trí huệ và không có trí huệ là khác nhau.

Thế nhưng những đạo lý này rất thâm sâu, những đạo lý này người bình thường không dễ dàng tiếp nhận. Chúng ta nhìn thấy những người này cũng không thể không chiếu cố, không chiếu cố thì không hợp tình lý, trong Phật pháp giảng như thế là không có tâm từ bi. Nói với họ, họ nghe không lọt tai, họ cũng nghe không hiểu, cho nên chỉ đành phải dùng một pháp phương tiện. Tôi khuyên người ta lúc mệt mỏi [hãy nghỉ ngơi], thì họ lại bảo: “Tôi bận lắm!”. Tôi bảo họ nghỉ ngơi, họ nói rất bận không có cách nào nghỉ ngơi. Tôi dạy họ thế nào? Nghỉ ngơi năm phút. Nếu thời gian năm phút cũng không có, thì nghỉ ngơi ba phút; thời gian ba phút cũng không có, thì nghỉ ngơi một phút, được chứ! Một phút này thì nghỉ ngơi bằng phương pháp nào? Quả thực là nó có hiệu quả, trong một phút đồng hồ đó, quý vị hãy buông bỏ hết thảy mọi vọng niệm, chính là không nghĩ ngơi bất cứ điều gì, để cho tâm quý vị trống rỗng lại, chúng ta ngày nay thường nói là đầu óc đều trống rỗng, cái gì cũng đừng nghĩ tới. Toàn bộ thân thể thả lỏng, quý vị ngồi ở đó cũng được, đứng cũng được, nằm cũng được, một phút thôi, thì tinh thần và thể lực của quý vị sẽ hồi phục. Nếu có thể có được ba phút, hoặc là có năm phút thì càng tốt, điều này đối với người làm việc rất bận rộn, họ bất cứ lúc nào cũng có thể nghỉ ngơi. Quan trọng nhất là không có ý niệm, phải đem tất cả mọi ý niệm buông bỏ hết thảy, không nghĩ ngơi điều gì, thả lỏng thân thể thì rất dễ dàng khôi phục. Đặc biệt là đối với một người có khối lượng công việc nhiều, buổi sáng và buổi tối là rất quan trọng, buổi tối trước khi đi ngủ, thả lỏng năm phút như vậy, buổi sáng thức dậy cũng thả lỏng năm phút, đối với sức khỏe thân tâm sẽ có sự trợ giúp rất lớn. Đây là đối với những người không hiểu Bát Nhã, đành phải dùng phương pháp này để

giúp đỡ họ. Còn nếu thực sự thông đạt giáo lý, thì sẽ khác hẳn, lợi ích thù thắng mà họ nhận được, quả thực là không thể nghĩ bàn!